

FRAȚII GRIMM

A fost odată... Om sărac, om bogat

Traducere din limba germană
de Viorica S. CONSTANTINESCU

Ilustrații de Silviu PUICĂ

Ediție îngrijită de Laura CATRINESCU

Cartea Românească
EDUCATIONAL

Cuprins

Om sărac, om bogat /	5
Vulpea și gâștele /	10
Ciocârlia care cântă și dansează /	11
Uriașul cel Tânăr /	19
Spiridușul /	29
Cele trei păstorite /	35
Cei șapte corbi /	40
Pasăre-găsită /	43
Regele Cioc-de-sturz /	46
Câinele și vrabia /	52
Fredi și Catrinel /	57
Mantia /	65
Jorinde și Joringel /	72
Moartea găinușei /	75
Hans cel norocos /	78
Regele muntelui de aur /	86
Corbul /	93

Tărăncuța cea isteață / 104

Doctorul Știe-Tot / 108

Împărațelul și ursul / 112

Proștii / 116

Povestea unei cucuvele / 121

Calfa de morar cea sărmană și pisicuța / 123

Croitorașul cel isteț / 128

Cei doi drumeți / 132

Om sărac, om bogat

Demult, foarte demult, la începuturile lumii, când Dumnezeu mergea din când în când pe pământ să vadă ce mai fac oamenii, s-a întâmplat ca, într-o seară, obosit fiind, să nu mai poată ajunge în Rai unde locuiește el. În cale îi apărură două case, una peste drum de cealaltă. O casă era mare și frumoasă, cealaltă mică și dărăpănată. Cea mare era a unui om bogat, cea mică a unui om sărac. Atunci Dumnezeu se gândi: „Bogatului n-o să-i fie greu să-mi dea și mie adăpost peste noapte, aşa că am să rămân la el”. Când auzi pe cineva bătând la poartă, bogatul deschise fereastra și-l întrebă răstit pe străin ce vrea.

Dumnezeu răspunse:

— Aș vrea un adăpost pentru o noapte.

Bogatul îl privi pe călător din cap până în picioare și, cum Dumnezeu era îmbrăcat ca un om modest și nu arăta deloc ca unul care ar fi avut bani mulți în buzunar, dădu din cap și strigă:

— Nu te pot găzdui. Camerele mele sunt pline de semințe și ierburi și, dacă i-aș primi pe toți cei care-mi bat la ușă cerându-mi adăpost, aş ajunge să iau și eu cârja în mâna și să plec în lume să cerșesc. Caută-ți în altă parte loc de înnoptat.

Apoi trânti fereastra și-l lăsă pe Bunul Dumnezeu în drum.

Atunci, Dumnezeu întoarse spatele casei bogatului și se duse peste drum la casa cea mică și săracăcioasă. Nică nu apucă bine să bată la ușă, că omul apără în pragul casei și-l pofti înăuntru.

— Rămâneți la noi peste noapte, zise el. E deja întuneric și nu puteți merge mai departe.

Asta-i plăcu lui Dumnezeu și intră.

Nevasta săracului îi întinse prietenoasă mâna, îi ură bunvenit, apoi îl rugă să se simtă în largul lui. Îi mai zise că nu au cine știe ce de mâncare, dar cât au o vor împărți bucuroși cu el. Puse cartofii la fieră și, când fură gata, Bunul Dumnezeu se așeză la masă împreună cu ei și mânca tare mulțumit că era oaspetele unor oameni aşa de buni și de primitori. După ce terminară cu mâncatul, cum se apropia ora culcării, femeia îl chemă deoparte pe bărbatul ei și-i zise:

— Știi ceva, dragul meu, omul astă trebuie să fie foarte ostenit după atâta drum, aşa că ar fi bine să-l lăsăm pe el să doarmă în patul nostru, iar noi ne vom așterne niște paie drept culcus.

— Foarte bine, răspunse bărbatul, mă duc să-l poftesc. Și se duse la Bunul Dumnezeu și-l rugă să doarmă el în patul lor ca să-și odihnească în tîrnă ciolanele, iar Bunului Dumnezeu îi plăcu mult ce-i propuneau oamenii aceia sărmani.

A doua zi, sărmanii se sculară dis-de-dimineață să-i pregătească musafirului micul dejun. Se gândeau să pună pe masă tot ce aveau ei mai bun în casă. Când soarele dimineții pătrunse prin ferestruică, Bunul Dumnezeu se trezi și toți trei mâncau, apoi oaspetele se pregăti de drum. Din ușă, se întoarse spre ei și le zise:

— Pentru că sunteți oameni buni și cu milă în suflet, puneti-vă trei dorințe căci se vor îndeplini.

Atunci săracul zise:

Respect pentru români — Ce să ne dorim mai mult decât sănătate și, cât vom trăi, să avem ce pune pe masă. A treia dorință nu știu care ar mai fi.

Bunul Dumnezeu zise:

— N-ai vrea să ai și tu o casă nouă?

— Ba cum să nu, dacă s-ar putea, am fi foarte bucuroși.

Atunci Bunul Dumnezeu le împlini dorința și transformă căsuța lor săracăcioasă într-o nouă casă. Apoi, le dădu binecuvântarea și plecă în drumul lui.

Era deja ziua demult când se trezi bogatul de peste drum. Se duse ca să deschidă fereastra și văzu o casă mare, nouă, acoperită cu țiglă roșie, exact pe locul unde cu o zi înainte fusese casa cea veche a săracului. Făcu ochii mari, o chemă și pe nevastă-sa și-i zise:

— Ei poftim, spune-mi și mie ce s-a întâmplat? Aseară acolo era o colibă veche, acum e o casă nouă. Du-te repede la vecin și vezi care-i treaba.

Femeia bogatului trecu drumul și-l întrebă pe sărac cum se petrecuse minunea, iar acesta îi povesti:

— Aseară a venit la noi un drumeț sărman care căuta adăpost pentru o noapte. Azi dimineață ne-a spus să ne punem trei dorințe pe care ni le-a îndeplinit: sănătate, pâinea cea de toate zilele și o casă nouă în locul celei vechi.

Nevasta bogatului se duse repede acasă și-i povesti bărbatului ei cele aflate. Acesta zise:

— Îmi vine să-mi dau cu pumnii în cap de prost ce-am fost; dacă aş fi știut! Străinul acela a bătut mai întâi la noi să ceară adăpost. Eu însă l-am refuzat.

— Du-te repede, zise femeia, ia calul și aleargă după el, poate-l prinzi și adu-l înapoi să-i spunem și noi trei dorințe.

Bogatul urmă sfatul cel bun, alergă pe cal și-l ajunse din urmă pe Bunul Dumnezeu, îi vorbi frumos, plin de dragoste și omenie și-l rugă să nu-i ia în nume de rău că nu l-a primit seara

trecută să doarmă la el, că ar fi căutat cheia și n-a găsit-o, și aşa mai departe. Dar că, la întoarcerea din drumul lui, ar putea sta oricât ar pofti, la ei.

— Da, răspunse Bunul Dumnezeu, dacă mai trec vreodată pe-aici, am să vin la tine.

Apoi bogatul îl întrebă dacă n-ar putea să-și pună și el trei dorințe aşa cum făcuse vecinul lui. Bunul Dumnezeu îi spuse că n-are decât să-și pună dorințele, dar că ar fi mai bine să n-o facă. Totuși, bogatul se gândi ce l-ar putea face fericit. Atunci, Bunul Dumnezeu îi spuse să se ducă acasă că-i vor fi împlinite dorințele.

Acu', bogatul era mulțumit că i se vor împlini dorințele și pleca spre casă. Cum mergea el călare, gândindu-se ce și-ar putea dori, lăsa hățurile din mâna și simți dintr-o dată o zdruncinătură puternică. Trezit parcă din somn, văzu cum calul său se ridicase în două picioare. Îl bătu pe gât să-l liniștească, îi zise, ca de obicei, „stai cuminte, Lisa”, dar Lisa nu-l mai asculta.

— Rupe-ți-ai gâțul! strigă el atunci, furios.

Și, cum zise, calul se prăbuși la pământ și nu se mai ridică. Așa îi fu împlinită cea dintâi dorință.

Cum era de felul lui zgârcit, nu vră să lase șaua acolo, o luă și și-o puse în spate. „Mai ai două dorințe de împlinit”, își făcu el curaj. Și mergea pe jos, prin praf și nisip, la vreme de amiază, când soarele arde puternic, gândindu-se ce și-ar mai putea dori, dar nimic nu-i venea în cap. „Parcă mi-ăș dori tot ce-i pe lumea asta, toate bogățiile ei, aşa mi-s de amestecate toate în cap. Ba vreau una, ba alta, și până la urmă parcă nimic nu vreau.” Începuse să asude și se gândi: „Dacă aş fi un simplu țăran bavarez care ar trebui să-și pună trei dorințe, n-ăș avea probleme. Mi-ăș dori mai întâi bere de-ajuns, apoi bere cât pot bea și apoi un butoi de bere în plus”. Când se gădea că a găsit

Respectează sfârșitul ceva că să-și dorească, îndată, i se părea că-i prea puțin; și era ciudă că, în vreme ce el, flămând și însetat, căra în spate șaua aceea nenorocită pe așa căldură, nevasta lui stătea în casă la răcoare, bea și mâncă liniștită. Asta îl înfurie peste măsură și, fără să-și dea seama ce face, își zise: „Bine ar fi să scap de șaua asta și să stea ea acasă în șa, să nu se poată da jos, în loc să-o car eu”. Dar nici nu termină de spus ultimul cuvânt, că-i și dispărut șaua din spate, așa că socoti că și-a doua dorință și fusese împlinită.

Se cătrăni și mai tare și se grăbi să ajungă acasă, căci voia să se închidă în odaia lui și să găsească ceva de preț ce și-ar putea dori. Dar când ajunse acasă, numai ce deschise ușa că-și și văzu nevasta călare pe șa fără să poată să se dea jos.

Femeia gomea și striga după ajutor.

— Stai așa, ai răbdare, ai să fii îndată mulțumită. Căci îți voi da toate bogățiile din lume, numai nu te mișca de acolo, și zise bărbatul.

Ea însă îl făcu în toate felurile și-i strigă:

— La ce-mi folosesc mie toate bogățiile din lume când trebuie să stau într-o șa? Tu mi-ai făcut-o, acum trebuie să mă ajuți să cobor din șa.

Devoie, de nevoie, trebui să-și pună a treia dorință: să fie nevasta lui dezlegată de pocinog. Si dorința și fu îndată îndeplinită.

Așa că s-a ales cu nimic altceva decât cu supărare, chin, batjocură și cu un cal pierdut. Săracul însă trăi fericit, credincios și cu frica lui Dumnezeu și, dacă n-o fi murit între timp, mai trăiește și azi.

Vulpea și gâștele

Vulpea poposi odată pe o pajiște unde era un cârd de gâște frumoase și grase, zicându-și bucurioasă în sinea ei: „Am venit taman la țanc, stați aşa, am să vă mănânc pe rând, una câte una”. Gâștele găgăiră de frică și începură să se jeluiască și s-o roage să le cruce viața. Vulpea însă nici nu vră să audă una ca asta și spuse:

– Nu aveți nicio scăpare, trebuie să muriți!

În cele din urmă, o gâscă își luă inima în dinți și grăi astfel:

– Dacă tot trebuie să murim aşa de tinere, bietele de noi, dă-ne un semn de mărinimie și lasă-ne să ne rugăm, să nu murim cu sufletele pline de păcate. Apoi ne vom așeza la rând ca tu s-o alegi pe cea mai grasă.

– Bine, zise vulpea, nu-mi cereți mult, o rugăciune de caință, acolo, treacă de la mine! Rugați-vă, eu vă aştept.

Atunci prima gâscă începu să se roage:

– Ga, ga, ga, ga, ga, ga...!!!

Și cum nu mai înceta, a doua nu mai avu răbdare să-i vină rândul și începu și ea:

– Ga, ga, ga, ga, ga, ga...!!!

A treia și a patra o urmară și curând găgăiau toate.

Și dacă încă s-or mai fi rugând, mai găgăie și azi.

Ciocârlia care cântă și dansează

Un om, odată, și-a pus în gând să plece într-o călătorie lungă, iar la despărțire întrebă pe fiecare dintre cele trei fiice ale lui, ce să le aducă în dar. Cea mare își dori perle, cea mijlocie diamante, iar cea mică spuse că ea ar vrea o ciocârlie care să cânte și să danseze.

— Bine, zise tatăl, dacă am să pot prinde una, am să îți-o aduc.

Apoi le sărută pe toate trei și plecă la drum.

Când se apropiе timpul să se întoarcă acasă, cumpără perle și diamante pentru cele două fiice mai mari, dar o ciocârlie care să cânte și să danseze, deși căută peste tot, nu găsi și rău îi mai păru, căci mezina era copila lui preferată și ar fi vrut să-i ducă și ei ceva.

Drumul spre casă trecea printr-o pădure în mijlocul căreia se afla un castel minunat. Lângă el, un copac și, tocmai sus, în vârful copacului, zări o ciocârlie care cânta și sălta de pe o creangă pe alta. „Ei, mi-a ieșit tocmai la timp în cale”, își zise el bucuros și-și strigă slujitorul, poruncindu-i să urce în copac și să prindă pasărea. Dar, dintr-odata, în față le apăru un leu,

care își scutură coama și urlă așa de puternic, încât frunzele copacului începură să tremure:

— Cine-i acela care vrea să-mi fure ciocârlia, răcni el, ca să-l mănânc pe loc?!

Atunci omul spuse:

— N-am știut că pasărea-i a ta, vreau să-mi repar greșeala și să-mi răscumpăr vina cu o sumă frumușică de bani.

Leul zise la rândul lui:

— Nu te iert decât dacă-mi promiți că-mi vei da mie ființa care-ți va ieși mai întâi în cale la întoarcerea acasă. Dacă faci cum îți spun eu, îți crut viața și, pe deasupra, îți dăruiesc ciocârlia pentru fiica ta.

Omul se codi ce se codi, zicând:

— Dar ar putea fi chiar fiica mea cea mică, copila mea preferată! Ea e cea care îmi iese întotdeauna prima în întâmpinare când mă întorc de undeva acasă.

Slujitorul, căruia îi era foarte frică, spuse însă:

— Ei, stăpâne, dar nu-i musai să vă întâmpine mezina dumneavoastră, poate fi și un câine sau o pisică.

Atunci, omul se lăsă convins, luă ciocârlia și-i promise leului că-i va da lui ființa care-l va întâmpina mai întâi la sosirea acasă.

Când ajunse și dădu să intre în curte, cine îi ieși înainte? Nimeni alta decât fiica cea mică, copila lui preferată. Ea alergă spre el, îl sărută și-l îmbrățișă, iar când văzu că-i adusese și cântătoarea, nu mai putu de bucurie.

Tatăl însă nu numai că nu se bucură, ci începu să plângă, zicându-i:

— Copila mea dragă, pasărea asta am cumpărat-o mult prea scump pentru că te-am promis pe tine unui leu, iar dacă te voi da, te va sfâșia și mâncă.

Și-i povesti mai departe cum se petrecuseră lucrurile, apoi o rugă să nu se ducă în pădure, orice s-ar întâmpla.